

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЗАЛІЗНИЧНОГО
ТРАНСПОРТУ

Затверджено
на
засіданні
кафедри правового забезпечення
та адміністрування транспортної
діяльності протокол №1 від 29.08.2024р.

СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ТА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ
СИЛАБУС

II семестр 2024-2025 навчального року

Галузь знань	– 07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність	– 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
Освітні програми	– «Управління фінансами, банківська справа та страхування»
Освітній рівень	– перший (бакалавр)
Кількість кредитів ЄКТС	– 3 (90годин)
Цикл підготовки	- професійний
Семестр	– 2
Сторінка курсу в MOODLE	– https://do.kart.edu.ua/course/view.php?id=13990
Лектор курсу	– Кім Катерина Володимирівна (канд. псих. наук, доцент)
Профайл викладача	– https://kart.edu.ua/staff/kim-katerina-volodimirivna-2
Контакти викладача (e-mail)	– docent.kim.uvkr@kart.edu.ua
Адреса кафедри: м. Харків, майдан Фейербаха, 7, корпус 3, ауд. 515-516 Часта аудиторія проведення занять: згідно розкладу – https://kart.edu.ua/osvita/portal-rz	
Додаткові інформаційні матеріали: http://lib.kart.edu.ua/	

Чому ви обираєте цей курс?

Соціальна відповідальність постає з одного боку як фундаментальна філософія сучасного бізнесу, а з іншого – стратегія корпоративного управління. В реалізації підходу корпоративної соціальної відповідальності в практиці управління та координації поточної діяльності підприємства бере участь весь персонал підприємства, і управлінський персонал в першу чергу. Тож, для ефективної діяльності фахівців в сфері економіки підприємства, менеджменту, маркетингу та адміністрування знання, вміння і навички з впровадження в діяльність організації принципів корпоративної соціальної відповідальності є невід’ємною вимогою до їх компетентності.

Інтелектуальна власність забезпечує процеси управління інтелектуальною власністю і трансфером технологій, підвищує ефективності використання наукового потенціалу країни в умовах ринку, а також забезпечує високий інноваційний рівень виконуваних наукових досліджень, сприяє набуттю та комерціалізації прав інтелектуальної власності, що міститься в результатах науково-дослідних, дослідно-конструкторських, технологічних та навчально-методичних робіт.

Команда викладачів і ваші колеги будуть готові надати будь-яку допомогу з деякими з найбільш складних аспектів курсу по електронній пошті, на форумі і особисто - у робочий час.

У межах цього курсу здобувачі вищої освіти формують загальні та професійні компетентності.

Мета та цілі курсу

Мета дисципліни: формування у здобувачів фундаментальних знань з теорії та практики соціальної відповідальності і відповідних професійних компетенцій, опанування знання зі специфіки інтелектуальної власності як результату інтелектуальної творчої праці людини у будь-якій сфері людської життєдіяльності, в т.ч з питаннями створення, набуття прав, управління, захисту прав на об’єкти інтелектуальної власності, як особливого виду прав на результати творчої діяльності в сучасному суспільстві, забезпечення здобувачів вищої освіти комплексом знань, умінь та навичок, необхідних для застосування у професійній діяльності у сфері управління та адміністрування.

Завдання дисципліни: вивчення теоретичних положень і практики взаємодії держави, бізнесу, суспільства та людини у сфері соціальної відповідальності як умов стійкого розвитку суспільства; формування у студентів системи науково-теоретичних знань з інтелектуальної власності, знати сутність та специфіку інтелектуального капіталу та інтелектуальної власності, визначення та розкриття основних проблем розуміння його понять, категорій та інститутів.

Організація навчання

Цей курс, який вивчається з лютого по червень, дає студентам розуміння соціальної відповідальності та здійснення прав інтелектуальної власності.

Курс складається з однієї лекції на тиждень і одного практичного заняття раз у два тижні. Він супроводжується текстовим матеріалом, груповими завданнями. В рамках курсу передбачають лекції запрошених роботодавців.

В умовах використання формату онлайн-навчання (дистанційного навчання) із застосуванням корпоративної мережі названі засоби, методи і форми визначаються за домовленістю зі студентським колективом і, в залежності від зручного виду взаємодії, застосовуються з допомогою існуючих функцій групових чатів та відео-конференцій. Для ефективного засвоєння тематики є можливість демонстрації необхідних матеріалів на робочому столі комп’ютерного технічного засобу під час занять. Зокрема, у разі потреби, під час онлайн-заняття можна надати доступ до свого екрану, щоб показати презентації або іншу тематичну інформацію на робочому столі. Планування лекційних занять,

модульних контрольних робіт, тестування, а також підсумкова перевірка знань у формі екзамену (заліку) здійснюється заздалегідь за допомогою прив'язки до гугл-календаря. Синхронізація запланованих заходів виконується автоматично на всіх зручних для їх проведення пристроях

Практичні заняття курсу передбачають виконання групових проектів з вивченням соціальних відносин та відносин у сфері інтелектуальної діяльності та реалізація права по результатах такої діяльності, їх аналіз та розгляд ситуаційних завдань. Проект фіналізується короткою роботою. Виконання завдання супроводжується зануренням у суміжні дисципліни, що доповнюють теми, та формує у студента інформаційну та комунікативну компетентності.

Теми курсу

Лекц.№1. Соціальна відповідальність як чинник стійкого розвитку. Підходи до визначення поняття соціальної відповідальності Наукові підходи до визначення сутності СВ. Соціальна відповідальність у системі сталого розвитку. Види СВ. Підстави СВ. Принципи СВ.

Лекц.№2. Соціальна відповідальність людини, держави та суспільства. Сутність та параметри розвитку соціальної відповідальності людини. Соціальна відповідальність держави. Соціальна держава.

Лекц.№3. Організаційно- економічне забезпечення управління корпоративною соціальною відповідальністю Історія становлення та розвитку КСВ. Сутність концепції КСВ. Організація діяльності з соціальної відповідальності підприємства. Сучасні моделі корпоративної соціальної відповідальності.

Лекц.№4. Формування відносин на засадах соціальної відповідальності. Корпоративна соціальна відповідальність у внутрішньому середовищі. Міжнародне законодавче регулювання трудових відносин на основі соціальної відповідальності бізнесу (СВБ). Забезпечення достойної праці у системі КСВ. Корпоративне громадянство. Практика трудових відносин крізь призму концепцій корпоративної соціальної відповідальності та корпоративного громадянства в Україні.

Лекц.№5. Соціальне партнерство як інструмент формування соціальної відповідальності. Корпоративна соціальна відповідальність у внутрішньому середовищі. Міжнародне законодавче регулювання трудових відносин на основі соціальної відповідальності бізнесу (СВБ) Забезпечення достойної праці у системі КСВ. Корпоративне громадянство. Практика трудових відносин крізь призму концепцій корпоративної соціальної відповідальності та корпоративного громадянства в Україні

Лекц.№6. Моніторинг корпоративної соціальної відповідальності. Нефінансова звітність як інструмент моніторингу розвитку соціальної відповідальності підприємства. Стандарти підготовки нефінансового звіту. Процес підготовки звіту. Нефінансова звітність у світі. Нефінансова звітність в Україні.

Лекц.№7. Ефективність соціальної відповідальності. Фактори ефективності функціонування інструментів КСВ в управлінні організацією. Рівні і показники соціальної відповідальності бізнесу.

Лекц.№8. Напрями розвитку соціальної відповідальності в Україні Зовнішні та внутрішні чинники розвитку соціальної відповідальності в Україні. Активізація діяльності підприємств щодо розвитку соціально відповідального бізнесу. Напрямки державної політики сприяння розвитку соціальної відповідальності бізнесу в Україні. Мета, завдання і цілі Стратегії сприяння розвитку соціальної відповідальності бізнесу в Україні на період до 2020 р.

Лекц.№9. Поняття інтелектуальної власності. Еволюція інтелектуальної власності. Місце і роль інтелектуальної власності в економічному і соціальному розвитку держави.

Лекц.№10.Інтелектуальна власність на літературні, художні та інші твори (авторське право).Концепції правової охорони авторського права: історія та сучасність. Об'єктивне авторське право: поняття, загальна характеристика, джерела. Об'єкти авторського права. Твори, які не охороняються авторським правом. Суб'єкти авторського права: поняття, класифікація.

Лекц.№11. Інтелектуальна власність на винахід, корисну модель та промисловий зразок (патентне право). Патентне право: поняття, загальна характеристика, джерела. Об'єкти патентного права: поняття, види, умови правової охорони. Суб'єкти патентного права. Зміст суб'єктивних патентних прав. Патент: поняття, види та порядок отримання.

Лекц.№12.Інтелектуальна власність на правові засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг (комерційні позначення). Інститут комерційних позначень: загальна характеристика та джерела правового регулювання. Інтелектуальна власність на комерційне (фірмове) найменування. Інтелектуальна власність на торговельну марку (знак для товарів та послуг). Інтелектуальна власність на зазначення походження товарів (географічне зазначення) .

Лекц.№13Права на інші (нетрадиційні) об'єкти інтелектуальної власності. Інтелектуальна власність на наукове відкриття. Інтелектуальна власність на компоновання (топографію) інтегральної мікросхеми. Інтелектуальна власність на раціоналізаторську пропозицію. Інтелектуальна власність на селекційні досягнення (сорт рослин, породи тварин). Інтелектуальна власність на комерційну таємницю

Лекц.№14.Договори у сфері інтелектуальної власності. Поняття, види та загальна характеристика договорів у сфері інтелектуальної власності. Ліцензія та ліцензійний договір. Договір про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності. Договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності. Договір комерційної концесії

Правила оцінювання

При заповненні заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки (індивідуального навчального плану) студента, оцінка, виставлена за 100-бальною шкалою, повинна бути переведена до національної шкали (5, 4, 3,) та шкали ECTS (A, B, C, D, E).

Максимальна кількість балів за модуль		
Поточний контроль	Модульний контроль (тести)	Сума балів за модуль
до 60	до 40	до 100
Поточний контроль		кількість балів
Усне опитування		15
Виконання практичних завдань		25
Тестові завдання за темами курсу		20
Підсумок		60

Визначення назви за державною шкалою(оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ВІДМІННО – 5	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B

	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

Академічна доброчесність

Політика забезпечення дотримання учасниками освітнього процесу академічної доброчесності визначається Кодексом академічної доброчесності Українського державного університету залізничного транспорту <https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/kodex.pdf>

Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових та навчальних працях працівників і здобувачів вищої освіти доступне за посиланням: https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/poloz_zap_plagiat.pdf

Інтеграція здобувачів освіти із обмеженими можливостями

Вища освіта є провідним чинником підвищення соціального статусу, досягнення духовної, матеріальної незалежності і соціалізації молоді з обмеженими функціональними можливостями й відображає стан розвитку демократичних процесів і гуманізації суспільства.

Для інтеграції здобувачів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних та телекомунікаційних технологій.

Ресурси курсу

1. <http://lib.kart.edu.ua/> (Ресурси бібліотеки УкрДУЗТ)
2. <http://portal.rada.gov.ua> (Офіційний портал Верховної Ради України);
3. <https://www.kmu.gov.ua> (Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України).